

Kaina: metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50 ct. Kareiviams per pusę pigiau. Užsieny metams 25 lt. Atskiras numeris 30 ct. visiems. **Skelbimai:** petito eilutė 40 ct.; prieš tekstą dvigubai. **Adresas:** Kaunas, Nepriklausomybės aikštė.

28 (424) nr.

Kaunas, 1927 m. liepos mėn. 13—19 d.

IX metal.

Sveiki, Kęstutiečiai, savo aštuonerių gyvavimo metų šventėje!

5 pėst. D. L. K. Kęstučio pulkas.

Š. m. liepos mėn. 17 d. 5 pėst. D. L. Kun. Kęstučio pulkas švenčia savo aštuonerių metų sukaktuvės.

1919 m. kovo mėn. 2 d. krašto apsaugos ministeris įsakė Kauno miesto komendantui padėjėjui karininkui Škirpai suformuoti Atskirą batalioną ir skubiai paruošti jį kautynėms prieš besiveržiančius į Lietuvą priešus.

Kovo mėn. 5 d. Kauno miesto komendantūros 5 ir 6 kuopos ir raitininkų eskadronas perduodami bataliono vado valdžion, jie ir sudarė bataliono branduolį. Tą pačią dieną išleidžiamas pirmas „Atskiram. Batalionui“ įsakymas. Minėtos kuopos buvo pavadintos 1 ir 2, — o iš raitininkų eskadrono buvo

sudaryta raitų žvalgų komanda.

Iš įvairių Lietuvos kampų į batalioną pradėjo plaukti savanorių būriai. Bataliono vadas skubiai ruošė batalioną kautynėms. Priešas jau artinos prie laikinosios mūsų sostinės Kauno.

Kovo mėn. 28 d. į batalioną iš Kauno miesto komendantūros vėl buvo duota dvi kuopos ir keletas savanorių — kulkosvaidininkų. Minėtos kuopos pavadintos 3 ir 4: Iš visų gi kuopų, parinkus geresnius kareivius, buvo sudaryta ir kulkosvaidininkų komanda.

Batalionas greitai tvarkėsi ir augo virsdamas stipria ir drausminga kariuomenės dalimi. Savanorių ūpas buvo geras, nors

Didysis Lietuvos Kunigaikštis Kęstutis, 5 pėst. pulko šefas. Tolumoje matyti Trakų pilsis.

Mūsų gerb. bendradarbiui

pulk. leit. L. Butkevičiui

del tragingos jo mylimos dukrelės Aldonos mirties reiškiamo kuo giliausios užuojautos.

„Kario“ Redakcija.

reikėjo daug dirbti, bet visi dirbo didžiausiu pasišventimu, kad susipažintų su ginklu ir reikalui ištikus, tinkamai jį panaudotų. Įsakymas eiti į frontą galėjo būti duotas kiekvieną minutę, nes priešas slinko į Lietuvos vidurį. Bolševikai jau buvo užėmę Vilnių. Savanorių tarpe buvo ir vilniečių, kurie ypač laukė tos minutės, kada bus įsakyta vykti vaduoti Vilnių.

Ir neapsirikta, kovo mėn. 31 d. buvo gautas slapta įsakymas batalionui žygiuoti į bolševikų frontą. Ten nuvykę turėjo pirmą susidūrimą su bolševikais ties Žiežmariais, prie Strėvos upės, kame dar D. L. Kunigaikščio Kęstučio pulkai sumušė 10 tūkstančių kryžiuočių.

Pajautiškių ir Strašūnų laukuose visą dieną baubė kanuolės, tratėjo kulkosvaidžiai ir šautuvai. Priešo artilerijos sviediniai ardė mūsų apkasus. Bolševikų eilės keliuskart gausingesnės, negu mūsų, jau 3 kartus mus puolė ir buvo beapsupą, bet mūsų jaunieji narsuliai ne tik atsigynė, bet dar išmušė bolševikus iš jų pozicijų ir priverstė juos atsitraukti Vievio kryptimi. Juos besitraukiančius mūsų šūviai lydėjo šūviais ir veržėsi persekioti, bet vyriausybės įsakymu, pasitraukė į Rumšiškis ir sudarė rezervą.

Šiose pirmose bataliono kautynėse garbingai žuvo du kareiviai, — Vincas Marcinkevičius ir Jurgis Danielius, tai buvo bataliono pirmosios aukos.

Birželio mėn. 20 d. Atskiras batalionas buvo pavadintas „Vilniaus batalionas“.

Sulaikius bolševikų slinkimą Kauno link ir priverstus juos trauktis, pradėjo skverbtis į Lietuvą antras priešas — lenkai. Žmonės laukė Šventų Velykų, gi mūsų kariuomenė, sveikino ir vaišino švino kulipkomis lenkus grobikus, kurie pasinaudodami tuo, kad bolševikai buvo sumušti ir priversti trauktis, puolė Vilnių, o bolševikams išbėgus užėmė miestą. Tačiau dar ir tuo nepasitenkinę, žygiavo Kauno link.

Balandžio mėn. 26 d. batalionui buvo duotas įsakymas vėl išvykti į Žiežmarius. 28 d. lenkų kariuomenė jau buvo užėmusi Vievio miestelį, tada batalionui reikėjo užimti barą ties pat Vieviu. Lenkus mūsų šūviai sutiko ugnimi, priversdami atsitraukti. Santarvė nustato tarp mūsų ir lenkų kariuomenės laikinąją — demarkacijos liniją. Batalionas gavo barą: Čiobiškis — Vievis — Samiliškės — Jeznas.

Cia kautynėms nurimus, Lietuvos šiaurėj vėl puolė bolševikai ir sumušę ten stovinčias dalis slinko pirmyn. Liepos mėn. 30 d., vyriausybės buvo batalionui įsakyta palikti bare prieš lenkus 1 kuopą, gi kitiems vykti į bolševikų frontą, Dusetų link.

Rugpjūčio mėn. 23 d. bataliono dalys jau puolė priešą ir išmušę jį iš gerai paruoštų pozicijų, priverčia trauktis. Sekančią dieną, po smarkių susirėmimų ties AvyLIAIS ir Mukuliais, mūsų šūviai nuvijo bolševikus iki Ežerėnų.

Rugpjūčio 25 d. batalionas smarkiai žygiuoja pirmyn. Bolševikai neįstengė įsitvirtinti ir po neilgų, bet smarkių susirėmimų, jie buvo priversti atsitraukti. Bataliono mokomai komandai pavyksta užimti Ežerė-

nus, o sekantį dieną, bolševikai buvo išmušti iš jų užimamų pozicijų ir nuvyti iki Daugpilio.

Rugpjūčio mėn. 30 d. batalionas, po atkaklių kautynių, išvijo bolševikus iš Kalkūnų ir Gryvos ir nuvijo iki Dauguvos.

Šioms kautynėms pasibaigus, batalionas vėl gražinamas į Žiežmarių rajoną.

Kautynės batalionui brangiai kaštavo: jis nustojo 11 nukautų ir 25 sužeistų karių.

Tuo laiku Žemaičių kraštą užplūdo bermontininkai. Bermontininkų skaičiui didėjant, Lietuvos karius teko iš visur traukti ir eiti į žūtbutinę kovą.

Spalio 16 d. batalionas užėmė barą į vakarus nuo Žioginės iki Dubysos. Šitame bare batalionas išbuvo iki lapkričio mėnesio.

Lapkričio mėn. 21 d. įsakyta pulti. Dėka miglotumo priešas nematė mūsų grandinių, prislinkusių arti jo pozicijų, ir staigiai jį puolė. Nors jų buvo daug daugiau ir jie mėgino išsilaikyti, bet mūsų smarkios ugnies buvo priversti trauktis, paliekant daug nukautų, sužeistų, 20 belaisvių ir vieną kulkosvaidį. Vakare kuopos užėmė skirtingas pozicijas.

Antrą dieną, bermontininkai vėl mėgino pulti, tačiau jie buvo atmesti ir mes kiek paslinkom pirmyn, užimdami Šaulių — Mintaujos plentą.

Lapkričio mėn. 25 d., Vyriausiojo Karo Vado įsakymu, Vilniaus batalionas pavadintas „5 pestininkų pulkas“.

Gruodžio mėn. 8 dieną pulkui įsakyma vėl žygiuoti pirmyn. Pulkas visu baru slinko pirmyn, buvo susirėmimų. 10 d. 4 kuopa, vadovaujama kapitono Grigo, pirmoji užėmė Kelmės miestelį. Gyventojai didžiausiu džiaugsmu sutiko mūsų kariuomenę ir įteikė pulkui tautinę vėliavą su Vytimi. Tą pačią dieną pulkas užėmė Kražius, Kaltinėnus, Šilalę, Kvedarną ir Šveksną.

Gruodžio mėn. 18 d. pulkas, žygiuodamas pirmyn, pasiekia Mažosios Lietuvos sienas ir sustoja. Bermontininkų persekiojimo metu, pulkas turėjo nuostolių: 3 kareiviai nukauti ir keletas sužeistų. Priešo pusės nelaisvėn buvo paimta 1 vokiečių karininkas, 40 kareivių, 3 kulkosvaidžiai ir daug kitokio kariško grobio.

Pulkui duotas baras nuo Palangos iki Jurbarko, ten jis išbuvo iki 1920 metų balandžio mėnesio.

1920 metų vasario mėn. 7 d. J. E. Respublikos Prezidento aktu, pulkui už atsižymėjimą visoje eilėje mūsų su Lietuvos priešininkais bolševikais ir už jo ypatingą karžygiškumą kovose su vokiečiais bermontininkais Žemaitijoje — buvo leista vadintis „5-ju pestininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio pulku“.

Liepos mėn. 9 d. pulkas stovėjo Vilkaviškyje ir jo apylinkėse (2 batalionas buvo demarkacijos linijoje nuo Vištyčio iki Kalvarijos). Vyriausias Karo Vadas duoda pulkui įsakymą vykti į Kaišiadorius. To pat mėnesio 15 dieną, pulkui vykstant į Vilnių, 1 batalionas, bevažiudamas traukiniu, staiga susidūrė su priešu. Lenkų dalys atsidūrė netikėtai prie Lazdėnų miško ir puolė mūsų ešaloną, atidengdami smarkią ugnį, priverstė mus sustoti. Pasirodė, kad tai būta lenkų divizijos, kuri žygiavo Kauno link, avangardo.

Lenkai netikėtai susidūrė su mumis ir pamatę mūsų jėgas, bandė apsupti traukinį. Tačiau mes su skubome išsokti iš traukinio. Dėka tinkamų apystovų (nes aplinkui buvo, lyg miškas, gražiausi rugiai) kuopos susitvarkė ir puolė priešą. Šautuvų ir kulkosvaidžių ugnim drąsiai puldami — lenkų avangardas buvo perbloktas ir priverstas atsitraukti. Kas galėjo atsitraukė, gi sužeistieji, pasilikę vietoje, šaukėsi pagalbos. Visai sutemus mes patys nebežinojome ar priešas eilės visai sumuštos ar jos tik atsitraukė, ir vėl mus puls, todėl brėkstant mes šiek tiek atsitraukėme.

Rytmetį žygiuojančios mūsų dalys rugiuose rado daug nukautų ir sužeistų, bei ten jau nuo žaizdų mi-

rusių lenkų kareivių. Vienam tik 2 kuopų bare rasta per šimtą užmuštų, daugiau kaip dukart sužeistų. Atsiųstam lenkų atstovui prašyti atiduoti jų nukautuosius karininkus, mūsiškiai atidavė 6, nes kitų negalėjo surasti.

Tai ne pasaka, bet faktas, jog rankiojant nukautuosius, buvo rasti lavonai, kurie vienas kitą pervėrę durtuvais ir mirę laikėsi šautuvų, pas kitus krūtinėje ar šone trūko didžiausių kūno gabalų, ir sušalkymui savo kraujo, buvo kimšta šiaudų, kepurų, nosinių.

Šiame mūšy savo ypatingu narsumu pasižymėjo kapitonas Karolis Remeza, viršila Eugenijus Lesingas, grandinis Felicijonas Daugvila ir eilinis Jurgis Starkus.

Pulkas turėjo nuostolių: garbingai žuvo eilinis Jurgis Kukanauskas ir sužeisti 2 karininkai ir 9 kareiviai.

Liepos mėn. 24 d. pulkas atšaukiamas į A. Panemunę pailsėti ir susitvarkyti.

Rugsėjo mėn. 1 d. pulkui buvo įsakyta apieisti A. Panemunes ir traukiniu išvykti į Alytų. Kitą dieną pulkas jau buvo Seirijuose, ir gavęs įsakymą užimti Seinus 13 val. pradėjo puolimą. 2 batalionas apsupė miestą iš trijų pusių. Po atkaklių kautynių lenkai buvo priversti atsitraukti ir apieisti Seinus. 18 val. Seinai jau buvo mūsų rankose.

Seinuose būta vieno lenkų raitininkų pulko, jiems besitraukiant mes paėmėme 1 netaisvę 1 lenkų karininką, 3 kareivius ir keletą arklių. Lenkai atsitraukė pro Krasnopolį link Augustavo miškų.

Rugsėjo 3 d. 3 batalionas išėjo iš Krasnopolio į Suvalkus. Po keleto atkaklių susirėmimų priešas buvo nustumtas Tartokų link; 2 batalionas ties Sčėtrais

Pirmieji 5 pėst. D. L. K. Kęstučio pulko kulkosvaidininkai 1919 m.

Mano kelionė po Estiją.

(Žiūr. „Kario“ 1, 3, 4 ir 27 nr.).

Apžiūrėjome estų teatrą „Estonia“, susidedanti iš dramos ir operos rūmų, sujungtų koridoriais. Operos rūmuose viliojančiai žiba vargonai. Paklausi- nęš apie teatrą, sužinojau, kad operos salėje tilpsta apie 6.000, o dramos apie 4.000 žmonių. Iš ten atėjom prie kažkokio namo, kurio darželyje guli milžiniškas, aprūdyjęs, galintis sverti apie 100 pūdų, inkaras ir armojų tutos, ištrauktos iš jūros; jų praeitis neišaiškinama. Štai jau priėjome piliakalni, puikiais laiptais užlipome ir priėjome pro puikų senovišką apvalų bokštą, raudonų plytų stogu, vadinamą „Kik in de kök“. Mano palydovas visą laiką labai uoliai aiškino man estų tautos istoriją — apie vokiečius, kurie visą kraštą laikė pavergę, žudė, smaugė estus ir išstatė šią puikią pilį vien pavergtų estų rankomis ir lėšomis, kad ir dabar dar estų širdys pilnos neapykantos prieš vokiečius. „Kik in de kök“ reiškia „žiūrėk į virtuvę“, nes tame bokšte virindavo nusikaltėlius estus ir grasindami rodydavo į šį bokštą, sakydami „Kik in de kök“. Toliau, perėję dar vartus, atsidūrėme jau už trečios sienos plačiame kieme. Viduryje stovi nuplikusiu paauskavimu papuošta turtinga rusų cerkvė — katedra. Prieš ją senas, storomis sienomis, namelis, tai da-

bartinė Estijos prezidento būstinė, pati pilies salė dabar Estijos parlamento salė.

Nežiūrint visų įdomumų, mane traukte traukė ilipti į dangų remiantį bokštą. Pareiškiu savo norą vadovėms. Jos truputį nusiminė, nes įėjimas į pačią pilį ir įlipimas bokstan draudžiamas, ekskursantams gi reikalingas generalinio štabo viršininko leidimas.

Man pakartojus prašymą, mano vadovės buvo priverstos atlikti formalumus ir joms tai pasisekė, nes kieme sutiko patį viršininką ir man teko palaukti, kol pagamins raštelį, ir aš nieko nežiūrėdamas pasirašiau. Tada davė mums vieną karininką ir kareivį su raktais, kurs vedė mus aukštyn į bokštą. Nesinorėtų praleisti nepaminėjus ir tai, jog nežiūrint, kad mano vadovės keletą sykių sėdosi nasilsėti, ar paslysdavo, karininkas nesustodavo. Aš paėmiau vieną vestį, bet tuoj išgirdau keistą klausimą: „ka jūs darotė“? Aš paaiškinau, kad pas mus yra toks paprotys moterims padėti. Man atsakė, kad ir pas juos taip pat padedama, bet tik senoms moterims, bet ne panelėms. Bekalbėdami pasiekėme viršų.

Iš šiaurės jūra, pribarstyta smulkučių baltų taškelių, išmarginta salomis. Aplinkui po kojų išmėtyti miesto trobesiai ir daugybė aukštyn kylančių bokštelių. Tolumoje miškai, ežerai ir kalkakmenų kalnai dunkso. Jūra, jūra ji vilioja viliojo mano širdį... Nepajutau kaip prabėgo pusantros valandos. Tiesa

užėmė Augustavo — Suvalkų plentą, nutraukdamas lenkams ryšius.

Pulkas buvo pasiruošęs pulti lenkus ir paimti Suvalkus, bet mūsų gretimoms dalims turint nuostolių, buvo įsakyta palikti Seinus ir trauktis iki Žagarės-Beržininkų.

Rugsėjo mėn. 13 d. pulkui buvo įsakyta vėl pulti ir paimti Seinus. Po keleto smarkių susirėmimų Seinai buvo paimti. Čia pulkas išstovėjo iki 15 dienos, kol buvo įsakyta pereiti į Beržininkus divizijos rezervan.

Rugsėjo mėn. 22 d. pulkui būnant poilsy, lenkai, sukoncentravę savo vyriausias jėgas, netikėtai puolė mūsų kariuomenę. Del mūsų kariuomenės priešakyje stovinčių dalių žvalgų nebudraus sekimo (lenkų buvo apie 2 pėstininkų divizijas, 2 raitininkų divizijas ir artilerijos), privertė mus trauktis.

Kęstutiečiai, puolant į atkaklias kautynių atakas, ir vėl ginantis, laikė savo pozicijas. Keletą kartų užimamosios pozicijos ėjo iš rankų į rankas, bet kęstutiečių narsumas buvo nenugalimas ir vietoj atsitraukimo, sekančią dieną jie stūmė priešą ir žygiavo pirmyn.

Pulkas per tas kautynes turėjo pirmus tokius didelius nuostolius: kautynėse garbingai žuvo 1 karininkas-leitenantas Saldukas ir 13 kareivių. Be to, buvo nemaža sužeistų ir nelaisvėn patekusių. Bet lenkų buvo keliolika kartų daugiau užmuštų ir sužeistų.

Spalių mėn. 6 d. pulkui buvo įsakyta perduoti barą kitiems ir trauktis rezervan. Lapkričio mėnesį pulkas jau vėl saugojo demarkacijos liniją nuo Giedraičių iki Latvijos sienos.

Po tų suminėtų kautynių, pulkui daugiau jau nebeteko kautis; jis nuėjo į Panevėžį, iš kur 1922 metais birželio mėn. 20 dieną persikėlė į Aukštosios Panevėžės kareivines, kur ir iki šiol yra.

Per visą tą laiką pulkui vadovavo: karininkas Škirpa, kapit. Zubrys, pulkininkas leitenantas Velykis, pulkininkas leitenantas Reklaitis, gen. štabo pulkininkas leitenantas Pundževičius, o nuo 1927 met. kovo mėn. 7 d. pulkui vadovauja pulkininkas leitenantas Vidugiris.

ir karininkas ir mano vadovė (tik viena, nes kitai, vos iškišus galvą, pasidarė nebergera ir su kareiviu nulipo žemyn) tyliai užsimastę prarymojo, tik karininkas karts nuo karto pakeldavo akis į viršum bokšto plevėsuojančią estų vėliavą. Tą valandą, rodos, visas gyvenimas sustojo vietoje — nebesijauti, kad gyveni. Nebenorėdamas palydovu gaisinti, pirmas pasiūliau nulipti. Karininkas atsiduso, aš taip pat. Nulipome. Karininkas, atsisveikindamas, stipriai paspaudė man ranką. Aš jam įteikiau savo kortelę, o jis man užrašė į knygutę savo antrašą.

Dar apsilankėme parlamento posėdžių salėje. Puiki salė išpuošta savotiškais šešiakampniais. Iš parlamento dar aplankėme seną miesto istorijos bei meno muziejų ir keletą senų bažnyčių, stebėtinai gražiais skulptūros ir medžio drožimais išpuoštų. „Dom-Kirche“ radau daugybę grabų galingųjų ir turtingųjų vokiečių riterių. Visi piliorai ir sienos išpuoštos jų herbais ir vėliavomis. Tik vėliau teko iš kitų asmenų sužinoti, kad ten yra Lietuvos ir labai sena, rodos, Gedimino laikų vėliava. Kaip man pasakojo, ji turinti istorinės vertės, nes mokyklų ekskursijoms ji rodoma. (Kazin ar mūsų istorikai apie tai žino?) „Dom-Kirche“ tiek turtinga meno kūriniais, kad, man rodos, nesigailėtų menininkas Talinan atvažiuavęs vien tik ją pažiūrėti. Iš ten sugrįžome pietų. Parėjo iš tarnybos daugiau esperan-

Pulko vystyme ir žygiuose svarbiausioji pulko laimėjimo diena ir yra 1920 m. 15 liepos, kada vienas batalionas, padedant šarvuočiams, sulaukė ir sumušė lenkų brigados žygiavusias nuo Vilniaus Kauno link, ties Lazdėnais, avangardą. Del šių kautynių, visa lenkų brigada pakeitė savo judesio kryptį pietų pusėn.

Tas laimėjimas turi reikšmės ne vien pulkui, bet ir visoms mūsų nepriklausomybės kovose operacijoms. Todėl ir buvo karo vyriausybės prašyta, kad ji pulko šventę laikytų liepos mėn. 15 dieną.

Šiais metais del kai kurių kliūčių pulkas savo aštuonerių metų sukaktuves minės ne liepos mėn. 15, bet 17 dieną.

Vyr leit. *Leknickas*.

Aš būsiu ne Kęstutis, kad artimiausioj ateity nesusitiksiu su tavimi, magistre, kautynių lauke. Tuomet parodysiu, kad lietuvis moka nugalėti, bet nie keršyti.

Šiuos žodžius D. L. K. Kęstutis pasakė kryživiu magistrui 1361 m., būdamas jų nelaisvėje—Marienburgo pilyje

Karo laivui „Prezidentas Smetona“.

Koks tas yra laivas mūsų
Kuris jau atplaukė iš Prūsų?
Apie jį maž' ką žinau —
Bet ir tą jums pasakau:

Tas laivas bus labai laimingas
Jau pats jo vardas toks garbingas.
Jis gražus, kaip giltos senovės
Mūs buvo lietuvių tvirtovės.

Kada jis plauks arba sustos
Jo vėliava vis plėvėsuos
Po kaimynų jūras, uostus
Didelius, gražius, išpuoštus...

K. Polileika.

tininkų ir nutarė man parodyti įdomiausią Estijos vietą Piritą, seniau garsų vienuolyną; dabar netoli jo griuvėsių bendros maudyklės. Ėjome pėsti. Pakeliui teko apžiūrėti Ekaterinos parką, Estų Meno Muziejų, Petro Didžiojo namuką, muziejus su visais jo baldais, jūros pakrantėje puikų ir brangų paminklą kažkokiam rusų nuskendusiam laivui paminėti, iškaltais granite žuvusiųjų pavardėmis. Nuo Talino iki Piritos (apie 6 — 7 kil.) visas kelias išpiltas asfaltu ir automobilių nenutrūkstančios grandinės dumia ir dumia. Pasikėlus ant aukštesnio kalkakmenio kranto labai puikus vaizdas į Taliną. Atvykęs į maudyklės vietą aš net akis iš nusistėbėjimo patrynčiau — visas krantas, lyg „gyva mėsa“, kaip estai sako, nebėra vietos kur nors ant nugaros atsigulti, susispaudus tenka tik ant šono gulti. Ir dar kas, vyrai ir moterys, drauge, ir bent trečdalis be kostiumų.

Per krūmus ir tankines pasiekėme vienuolyno griuvėsius. Apžiūrėję ir nufotografavę milžiniškus rotikos stiliaus griuvėsius, pradėjome juokauti. Mano asmuo labai suįdomino ten esančius žmones. Jie visi į mane ėmė kreipti dėmesio ir klausytis, kad mes nesuprantama jiems kalba kalbame. Pradėjo spėlioti, kad aš esu iš jūroje esančių salų, nes ten žmonės turi savo kalbą ir papročius. Tik man padovanojus jiems atsiminimui po penkis centus ir paaiškinus, kad tai Lietuvos ženklas, suprato mane

Paskutiniųjų karščių įtaka keturioms galvoms.

(Pasaka nepasaka).

Senai labai senai vienoj valstybėj gyveno ūkininkas *Kaunas*. Gyveno jis pasitūrinčiai: turėjo duonelės, ir prie duonelės dar sviesto ir kitokių Dievo gerybių. Tais laikais, kaip seni žmonės pasakoja, buvo paprotys, kad po kaimus meškininkai vedžiodavo meškas ir daugybė elgetų vaikščiodavo. Pirmieji, pasakoja, ateidavo, kažkur iš žemių, nuo Maskvos, o pastarieji iš poniškųjų kraštų nusigyvenusiu poniškų varšavskų bajorų. Ūkininko Kauno nebeužsidarydavo duris nuo įvairiausių svieto perėjūnų.

Kartą tie „svečiai“, pamėgę gardžią ūkininko Kauno duonelę, susimokė ir patį ūkininką pravare iš jo gimtojo ūkio, patys jame isigyveno. Ilgus amžius gyveno abudu taikoj. Isigyveno susigiminiavo ir jų vaikai vadinos bendru vardu *Kovno*.

Taip praėjo daug laiko. Pagaliau, buvusio ūkininko Kauno vaikai nuo senų žmonių išgirde, kad kažkokioj valstybėj yra buvęs jų tėvų gražus ūkis, pagalvoję, pakasę pakaušius, ryžosi žūt būt atgauti savo tėvų ūkį. Iškelė bylą — ir ją laimėjo ir vėl atgijo Kauno ūkis.

Išvytas Kovno nebeturėjo pastogės kur prisiglausti. Lietuvį lyjant, sniegui drimbant ir šalčiui

kaulus laužant, vargšas Kovno nusivėlė, susidraikė ir suvargo. Laikai, kada meškas vedžiodavo ir elgetų virtinės po kaimus elgetaudavo — jau buvo dingę. Laimei, atsirado geraširdžių. Ūkininko Kauno ina-

Kulkosvaidininkų pamokos fronte (1919 m. 5 pėst. D L K. Kęstučio pulko gyvenimo vaizdelis).

miai — „Echo“, „Dzien Kowienski“, „Chata Rodzinna“, „Idische Stime“ ir k., pagailėję vargšo Kovno, priėmė savo pastogėn.

Praėjo vėl daug laiko. Kovno, būdamas meškos kilmės, užkrėtė ta ypatybe ir savo geraširdžius ponus. O visiems žinoma, kad meškos žiemai užmiega savo guoliuose ir tik pavasarį prabuđa. Tas

lietuviu esant. Vėlai vakare sugrižome į Taliną visai kitu keliu per kalkakmenų laužykla. Po trumpaus pasikalbėjimo ir bendros vakarienės atsiguliuojau ir kitą dieną, sekmadienį, esperantininkai surengė ekskursiją į provinciją Tiskre, į labai puikų jūros krantą. Traukiniu važiuojame apie 13 kil. ir pėsti ėjome 4 kil. Visa kelionė tęsėsi labai jaukiai, dainavome esperantiškai, vėliau estiškai ir aš lietuviškai — dingo iki šiol jaučiamas tolymas. Aš įsimažinau ir vėl jaučiausi visai kaip tarp savųjų. Priėję kaimą išgėrėme pieno. Estų kaimai stebėtinai panašūs į mūsų kaimus ne tik savo trobėsių išvaizda, bet ir žmonių papročiais, apsirėdimu. Prisiartinome prie jūros kranto. Krantas akmeniutas ir žemai po 50 — 60 metrų jūros bangos tyliai plaka į krantus. Jūra pribarstyta daugybės salų salelių, ir milžinišku akmenų. Paėjus dar keletą metrų, pamaciau akmeninį iškyšulį į jūrą, kurio apačia ištrupėjus ir, rodos, vos vos kaba viršum jūros vandens apie 100 ar daugiau metrų. Čia „Velnio sakykla“. Studentas Berg aiškina man legendas apie šį akmenį. Čia apsirinkome sustojimo vieta, nes gražesnės aš mačiau neberasime. Nuėjau ant pat „Velnio sakyklos“ kranto ir atsiguliuojau. Tylumoje bangos ošė. Žemai žuvėdros, karstydamos tarp tyškančių vandens lašų, viršum milžinišku akmenų, klaikiai cypė. Ant kranto žaliavo miškai, žydėjo pievos. Linksmi estai žaidė krepšiasvaidį. Apie pietus pasiūlė mau-

dytis. Po valandos jau puškenomės po šaltas jūros bangas. Nusimaudę papietavome ir dar apie valandą pažaidę nutarėme pėsti sugrižti į Taliną.

Kelionė praėjo labai įdomiai ir aprašinėti per daug vietos užimtų. Apsuptas 3 studentų filologų, aš jiems laikiau „paskaitą“ apie lietuvių liaudies kūrybą: dainas, mįsles, priežodžius ir t. t. Belygindami žodžius — radome keletą žodžių, kurie turi tą pačią reikšmę: ratas, kirvis, laivas, sėmenys, siela, liepa, derva, vaga, kartas, kadugis ir stuba. Vėliau pasirodė, kad šie žodžiai tą pačią reikšmę turi ir suomių kalboj.

Vakare įvyko susirinkimas ir čia mane prispyrė laikyti paskaitą apie Lietuvą. Pasakojau visa, ką tik žinojau, apie tris valandas, nes paduotų raštiškai klausimų buvo apie 60.

Įdomiausia buvo Vilniaus klausimas. Iš pradžių gaudavau daug užmetimų ir net pasityčiojimų, bet vėliau visi pritarė ir smarkiai plodami pritarė lietuvių pasiryžimui Vilnių atvaduoti.

Dar atsakęs į keletą paklausimų ir pasižadėjęs prašyti mūsų užsienių reikalų ministerį nusiųsti estų esperantininkams platesniu apie Lietuvą informacijų, užbaigiau paskaitą. Po susirinkimo buvo šokiai. Aš su visais atsisveikinau, kviesdamas kitais metais, vykstant Dancigan į 19 esperantininkų kongresą, apsilankyti Kaunė. Anksti rytą turėjau išplaukti laivu į Helsinkį.

A. Paškevičius.

pats ir čia. Geraširdžių šilti kailiniai susisupė su šiltomis meškiškos kilmės Kovno vilnomis ir visi saldžiai įmigo sapnuodami saldžius sapnus apie laikus, kada Kovno laimingai gyveno užgrobtame Kauno ūky, kada jie buvo ponai „unijų“ supančiojo „Litvoj“, kada čia buvo „istinnaja ruskaja zemlia“.

Praėjo daug malonių pavasarėlių, karštų vasarėlių, bet žadinantieji saulutės spinduliai neįstengė išildyti per susivėlusias kailinių ir meškiškas Kovno kailio vilnas, ir jų pažadinti. Miegojo ir sapnavo lyg užburti. Pastaruoju laiku ar įvyko kažkokie „cūdai“ ar nenormalus šios vasaros oras staigiomis kaitromis iverkė išildyti užburtą „berlogą“. Prabudo seni bičiuliai ir išlindo pasišildyti kaitrioje Kauno padangės saulutėje. Vieni nuslinko į panemunį, kiti į panerį prie besimaudančiųjų, tretį šliaužojo įkaitusiais Laisvės alėjos tratuarais, o ketvirtį „Versalio“ viešbuty vedinosi saldžiaisiais ledais.

— Vaje, Kovno rėplioja! iš kažkur pasigirdo netikėtas balsas. Išgąsdintas to balso Kovno smuko slėptis, bet ir čia nelaimė Kovno lydėjo. Išmuko į kažkokią pili, kaip ją žmonės vadindavo Cenzūra. Tos pilies šeimininkas iki šiol dar nematęs panašaus sutvėrimo, spėjo, kad naujas priešas puola jo pili. Išrikiaves rašalinių, kotelių, plunksnų kariuomenę, griebėsi artilerijos ugnies. Apšaudytas, raudonai apmurgintas Kovno, dar labiau nušiurpęs, grįžo pas savo bičiulius.

— Kur gi man dabar dėtis? — liūdnai nulingavo galva. — Nei gatvėj pasirodyti, nei vėl grįžti senojo berlogon miegoti — suraudoninsiu ir jus, kolegos. — Ir tvirtai bičiuliškai savo plaukota delna paspaudes keturiu bičiulių rankas, liūdnas Kovno išėjo į Žiemų Lediniuotąjį vandenvna snukutį mazgotis ir saulutės nebežadinamam, saldžiai sapnuoti jau savo tėvų gimtuose ledynuose.

Kas netikite šiai pasakai. žiūrėkit š. m. „Echo“ 152 nr. „Dzień Kovienski“ 151 nr. „Idische Stime“ 156 nr. ir „Chata Rodzinna“ 26 nr. leidimo vietos pavadinimus. *St. Butkus.*

Tūkstantį kartų geriau garbingai mirti, negu vieną kartą niekšu likti.

5 pėst. D. L. K. Kęstučio pulko kulkosvaidininkas. a. a. grandinis Andrius Striuogis, 1920. IX. 5. kautynėse su lenkais garbingai žuvo ties Augustovu.

Lietuvos gyvenimas

Respublikos Prezidentas A. Smetona liepos m. 7 d. rytą išvažiavo iš Kauno. Aplankė ištisą eilę panemunės miestelių ir kaimų. Kiek ilgiau buvo sustojęs Vilkijoj, Seredziuje, Veliuonoje, Skirsnemunėj ir Jurbarkė. Per Smalininkus ir Klaipėdą atvažiavo į Palangą. Liepos m. 10 d. atvažiavo į Klaipėdą atidaryti žemės ūkio ir pramonės parodą, dalyvauti 7 p. pulko šventėje ir pirmojo karo laivo „krikštynose“.

Latvijos lietuvių katalikiškų organizacijų atstovai, kurie dalyvavo pavasarininkų kongrese, minėto kongreso dainų šventės metu įteikė mūsų Respublikos Prezidentui A. Smetonai gražų sveikinimo raštą knygos pavidalu.

Žemės ūkio, Pramonės ir Industrijos paroda šiemet suruošta Klaipėdoje. Atidaryta liepos m. 10 d. ir tęsis visą savaitę. Plačiau apie ją kitame numery.

Šauliai sveikino savanorius. Visuotinas V (Trakų) rinktinės šaulių būrių atstovų suvažiavimas š. m. birželio m. 26 d. sveikino Lietuvos kariuomenės savanorius.

Klaipėdoj žemės ūkio ir pramonės parodos metu, atidaryta dail. Simonio kūrinių paroda.

Mūsų žurnalistai Suomijon. Liepos m. 6 d. išvyko į Suomiją lietuvių žurnalistų ekskursija. Šioj ekskursijoj važiuoja įvairių lietuvių laikraščių atstovai. Karo spaudos atstovu važiuoja mjr. V. Steponaitis.

Be lietuvių ekskursijos, Suomijon važiuoja dar latvių ir estų žurnalistai.

Visus pasikvietė suomių žurnalistų sąjunga.

Mūsų skautai Švedijon. Liepos m. 6 d. 6 mūsų skautininkai su mjr. Kalmatavičium priešaky išvyko į Švediją, tautinė švedų skautų stovyklon. Į šią stovyklą atvažiuos 27 valstybių atstovai. Šiemet švedai švenčia 15 metų sukaktuves nuo dienos įsikūrimo skautų organizacijos Švedijoj.

Amerikos lietuviai šiemet gausingai lanko Lietuvą. Be Vyčių ekskursijos, atvyksta mažesnės ekskursijos ir pavienios šeimos.

Važiuoja Brazilijon. Dr. K. Pakštas važiuoja Brazilijon tyrinėti tą kraštą, kiek jis tinka apsigyventi Lietuvos gyventojams. Be to, jis važinės po Amerikos pietų valstybes ir laikys paskaitas apie Lietuvą.

Aplankys ir Brazilijoj gyvenančius lietuvius.

Šaulių uniforma. Liepos m. 1 d. priimta uniforma šauliams. Medžiaga — pilkos spalvos. Kepurė bus padaryta pirmosios Lietuvos kariuomenės kepurės pavyzdžiu.

Geležinkelių nelaimė. Liepos m. 6 d. rytą Joniškio stoty nukrito nuo bėgių greitojo traukinio 2 vagonai. Žmonių aukų nebuvo.

Keleivių patogumui nuo liepos m. 10 d. Skriaudžių sustojimo vietoj bus stabdomas vienai minutei traukinys 104 nr.

Prekyba. Balandžio m. per Lietuvą pervežta 41.544,6 tonai įvairių prekių. Daugiausia pervežta iš Vokietijos.

Okupuotoji Lietuva. Kaip medžiojo. Lenkai įvairiausiais būdais stengiasi provokuoti lietuvius. Negalėdami kitokiais būdais prisivilioti iš Nepriklausomos Lietuvos gyventojų savo ruošiamon Vilniuj šventėn — vainikavimui Aušros Vartų „Lenkijos karaliene“, patys surinkdavo iš okupuoto krašto gyventojų, jų menkus būrelius papildydavo savo civiliškai aprengtais kareiviais ir nufotografuodavo prie demarkacijos linijos, kad galėtų pasigirti, jog ir iš Nepriklausomos Lietuvos buvę maldininkų.

Nežiūrint į visas lenkų pastangas, šventė išėjo neįspūdinga. Be to, tuo metu Vilniuj ir jo apylinkėse padaryta kratų ir suėmimų. Iš viso suimta 30 gudų. Lenkai sako, kad gudai norėję nužudyti į Vilnių atvažiavusius lenkų prezidentą ir Pilsudskį.

Kariuomenės gyvenimas

Sveikino kariuomenę IV karo invalidų sąjungos suvažiavimas ir visuotinas V (Trakų) rinktinės šaulių būrių atstovų suvažiavimas, įvykęs š. m. birželio m. 26 d. Kaisedoryse.

Aukštųjų Karininkų D. L. K. Vytauto Kursų metinė šventė ir aviacijos skyriaus eilinės laidos išleistuvės įvyksta liepos m. 14 d.

Pulkų vėliavos. Krašto Apsaugos Ministerijos jau baigiama gaminti pulkų vėliavos. Jas gaus visi pulkai. Vėliavos yra dviejų rūšių: paprastos ir Vyties Kryžiaus. Pastarąsias vėliavas gaus pulkai, pasižymėjusieji kautynėse.

Š. m. liepos m. 24 d. iškilmingai įteiks Vyties kryžiaus I rūš. II laipsnio vėliavą 2 pėst. D. L. K. Algirdo pulkui, pasižymėjusiam 1919—20 m. kautynėse.

Tą dieną bus metinė pulko šventė. Algirdiečiams įteikiamoji vėliava pagaminta iš gryno šilko. Viena jos pusė raudonos, kita — geltonos spalvos. Vienoj pusėj išsiuvinėtas sidabru Vytis, o kitoj pusėj šilko — Algirdas,

kampe Gedimino stulpai. Aplink Vytį parašas: „Tėvynės meilė tebus mums vadovu“. Prie koto Vyties kryžių juostelių spalvos juosta.

7 pėst. Ž. K. Butegeidžio pulkas liepos m. 10 d. šventė savo metinę šventę. Į šventę buvo atvykęs R. Prezidentas A. Smetona.

Plačiau kituose numeriuose.

Šančių įgula. Š. m. birželio mėn. 29 d. 2 pėst. pulko švietimo vadovas surengė Kauno įgulos kareivių klūbe šokių vakarą. Publikos buvo daug, vos tegalima buvo šokti, bet jaunimas linksminosi ir džiaugėsi smagiai praleisdamas laiką. Tvarkos dabojo švietimo vadovas, kap. Ališauskas, nenuilstamas kareivių auklėtojas. Po pasilinksminimo visi gražiai ir ramiai išsiskirstė.

I gusarų pulkas. *Pavasarininkų kanklių orkestras.* Š. m. liepos mėn. 2—4 dienas per pavasarininkų kongreso suvažiavimą žymus pavasarininkų-ių skaičius buvo patilpęs išvykusių ganyklon eskadronų kareivinėse. Švietimo komisijos raštinėje buvo patilpęs pav. kanklių orkestras. Pulko karininkai ir gusarai labai domėjosi lietuvių tautine muzika. Nupirktos iš jų vienos kanklės.

Dainos. Pulko eskadronė ir komandose susidarė dainininkų grupės, kurios mielai mokosi lietuviškų dainų ir skleidžia dainą po visą pulką. Dainų, ne mūsų dvasios, nebedainuojama.

Raudonos kepurės. Pulke pasirodė naujos uniformos raudonos kepurės. — pirma tik eskorto reikalui. Gusarai labai patenkinti.

Išvyko. Š. m. liepos mėn. 8 d. išvyko gusarų būrys eskortuoti Respublikos Prezidentą jo kelionėje po Lietuvą. **Žl.**

Vakarėliai. Mokomos oro eskadrilės vado iniciatyva liepos 2 ir 3 d. d. Linksmadvaryje surengti du šokių vakarėliai kareiviams.

Tvarka buvo gera. Vakarėlyje matėsi pavasarininkų-ių. Per abu vakarėlius griežė Aviacijos Parko specialistų kuopos stygų orkestras. *Vyr. pusk. St. Čepulis.*

4 pėst. L. K. Mindaugo pulko liktiniai puskarininkiai, kareivių skaitykloj radio priimtuvui įrengti, birželio mėn. 29 d. surengė antrą gegužinę. Geram orui esant, svečių apsilankė su viršum 600.

Pulko orkestras, diriguojamas kapelmeistro Domarko, išpildė koncertinę dalį. Vakare gražų įspūdį darė puikiai įrengta iluminacija.

Gryno pelno gauta 358 litai.

Iš šio pelno dalis, t. y. 158 litai, paskirta pulko jaunų kareivių švietimo reikalams, o likusieji aukščiau paminėtam tikslui. **Aš.**

Karo Ligoninė. Liepos 4 d. į ligoninę apsilankė ministeris pirmininkas ir laikinai einantis krašto apsaugos ministerio pareigas prof. Voldemaras, Vyriausiojo Stabo viršininkas pulk. Daukantas ir Karo Sanitarijos Skyriaus inspektorius gydytojas leit. Nagevičius. Apžiūrėję ligoninės tvarką ir ligonių užlaikymą išvyko.

Ligonis . . . inas.

Prigėrė. Birželio 27 d. per manevrus Varėnos upe lyje besimaudydamas prigėrė 2 oro eskadrilės liktinis vyr. pusk. Vaclovas Geležinis. Velionis kilęs iš Mažeikių apsk., Vieksnių miest. Kariuomenėn pastojo 1924 m. lapk. mėn. į technikos pulką. Baigęs mokomąją kuopą radiotelegrafistu. Nuo 1927 m. tarnavo liktiniu technikos pulke, o šiais metais gegužės m. 1 d. persikėlė į 2 oro eskadrilę.

Paskaitos. Gegužės ir birželio mėn. aviacijos kareiviams buvo laikomos paskaitos, temomis: Lietuvių senovės tikyba ir jos įtaka į protėvių karingumą, tautiškumas ir jo svarba visuomeniniame gyvenime, sporto organizavimas, lietuvių kalba: jos senumas ir gražumas, sveikatos saugojimas, Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas, krikščioniškoji dora ir jos santykis su Dievu ir žmonėmis, kaip kareivis turi praleisti laisvalaikį, Lietuva Rusijos valdžioje, žmogus ir tauta, ir kt. *Vyr. pusk. St. Čepulis.*

Mirti už tėvynę yra pati brangiausia auka. Tokią auką gali duoti tik karžygis. O tapti karžygiu pirmenybė tenka kariui.

5 pėst. D. L. K. Kęstučio pulko a. a. virš. Gudaitis, 1919. VIII. 30 mirtinai sužeistas kautynėse su bolševikais ties Daugpiliu.

Užsieniai

Lietuviai užsieny. *Dovana Lietuvos atstovui.* Panaikinus Lietuvos atstovybę Helsinky, išvažiavusį iš Suomijos Lietuvos atstovą Šavickį suomių vyriausybė apdovanojo „Baltosios Rožės“ ordinu.

Lietuva Paryžiaus parodoj. Birželio m. 24 d. Paryžių atidaryta kilimų paroda, kurioj dalyvauja Suomija, Lietuva, Norvegija, Lenkija, Rumunija, Švedija, Ukraina ir Jugoslavija. Lietuvos kilimai užima šioj parodoj garbingą vietą ir traukia visų žiūrovų akis savo gražumu ir originalumu.

Gabi lietuvaite. Nesenai baigė Čikagos konservatorija Amerikos lietuvaite Birutė Sarpaliutė. Per konservatorijos surengtą koncertą, Sarpaliutė išpildė piano kelių garsiausių kompozitorių veikalus. Mokyklos vadovybė už minėtos lietuvaite gražų skambinimą ir gabumus, apdovanojo ją aukso medaliu.

Prancūzų lakūnas į Lietuvą. Liepos m. 15 d. iš Paryžiaus į Kauną išskrenda 34 aviacijos pulko prancūzų karo lakūnas, leit. de Vitrolles. Jis lėks nenusileisdamas iki pačiam Kaunui. Lietuvos aeroklūbas ruošiasi jį iškilmingai sutikti.

Muitai. Liepos m. 6 d. pasibaigė estų latvių pasitarimas dėl muitų unijos vykdymo. Nutarta pradėti suvienodinti muitų tarifus, paruošti bendrus transporto ir susisiekimo tarifus ir suprastinti susisiekimo formalumus.

Dar nerimsta. Maskvoj buvo pasikėsinimas išsproginti vienus bolševikų namus. Pasikėsintojai buvo susekti giriose, bet raudonarmiečių užpulti gynėsi ir per susišaudymus visi žuvo. Minske buvo teisiami 9 asmenys, kaltinami šnipinėjimu lenkų naudai. Jų vienas nuteistas mirti, 3 įvairiems terminams kalėti. Kiti išteisinti. Maskvoj sušaudytas Klepikovas, taip pat kaltinamas šnipinėjimu. Be to, bus sušaudyta 11 asmenų, kaltinamų šnipinėjimu Rumunijos naudai.

Du lenkų karo lėktuvai nusileido Minske bolševikų aerodrome. Lakūnai teisinosi, kad jie dėl audros užklydę. Abu lakūnai suimti.

Nors ir tiek. Lenkai norėjo iš Amerikos skolintis 60 milijonų dol. ilgam laikui, bet, kaip jau rašėme, amerikiečiai atsisakė duoti jiems tokią paskolą.

Dabar lenkai šiaip taip amerikiečių išprašė paskolinti nors 14 mil., ir tai gavo tik trumpam laikui.

Šnipai. Lenkai Pamarėj suėmė 5 vokiečius ir Rubuikė 1 lenką, net buvusį savo sukilėlį ir veiklų Pilsudskio grupės narį Mareką, kaltinamus šnipinėjimu Vokietijos naudai.

Vokiečiai pakėlė muitus įvežamoms bulvėms, cukrui ir šviežiai kiaulienai. Tuo jie nori apsaugoti vokiečių ūkininkų gamybą.

Zemės ūkio produktų per metus buvo įvežta į Vokietiją už 1½ milijardo markių.

Ginčai tarp Albanijos ir Jugoslavijos laikoma baigti. Albanų vyriausybė įsakė paleisti suimtą Jugoslavų atstovybės vertėją.

Žibalas. Sovietų Rusija atidavė kai kurioms Amerikos žibalo bendrovėms savo žibalo šaltinius naudoti.

Nedarbas. Pastaromis dienomis Lenkijoje užregistruota 164.101 bedarbis.

Sporto kronika

Pavasarininkų sporto olimpiada. Per „Pavasario“ 15-os metų jubiliejinį kongresą Kaune įvyko sporto olimpiada. Rungtynėse dalyvavo Amerikos lietuviai Vyčiai ir Vok. katalikų jaunimas.

Rezultatai pasiekti per šias rungtynes šiaip atrodo: Mergaičių 60 mtr. bėgimą laimi Malinauskaitė (Kaunas), perbėgusi per 9 sek.

Juniorų vyrų tą pat atstumą Baltramaitis (Amer. „Vyčių“), perbėgęs per 7,7 sek.

Aktyvių 60 mtr. bėgimą laimi Inčiūra (Šiauliai) — 12,3 sek.

Krepšiasvaidį, vyrų ir moterų, laimi Šiauliai „Žaibas“, 400 mtr. estafetę laimi vėl Š. „Ž“.

aukštį išibėgėjęs aukščiausiai iššoka Skrinka 1,51 mtr. Futbolo rungtynes laim. Vok. kat. jaun. k-da, sumušdama „Džiūga“ 4:1.

Be to, dar pastatyti du nauji Lietuvos rekordai juniorų grupėj, šokime į aukštį išibėgėjęs 1,62,5 mtr. ir ieties mėtyme 42,98 mtr.

Rungtynes pajvairino komiškas sportas. Matyt pavasarininkai nemaža moka, kad linksmai laiką praleistų.

Naujas rekordas 3000 mtr. bėgime. Žinomas Lietuvos bėgikas — rekordsmenas J. Petraitis pastatė naują Lietuvos rekordą 3000 mtr. bėgime, prabėgęs šią distanciją per 9 min. 57,7 sek. (senas rekor. 10 min. 20 sek. priklausė irgi jam).

2 pėst. pulkas — Karo Mokykla 7:2. Š. m. liepos mėn. 9 d. 5 pėst. pulko aikštėje įvyko futbolo rungtynės tarp 2 pėst. pulko ir Karo Mokyklos. Karo Mokyklos futbolininkai tikėjosi 2 p. p. aplošti įmušdami jiems 5-6 golus, bet apsiriko, 2 pėst. pulko komanda taip energingai puolė savo priešus, kad tie retai tepaimdavo sviedinį į savo rankas, o pabaigus lošimą rezultate pasirodė 7 prieš 2 2 pėst. pulko naudai. Įmušti abu golus Karo Mokyklai pavyko per laimę ir neapsižiūrėjimą 2 pėst. pulko komandos, bet ir tai girtinas laimėjimas. *Vituryš.* —

Padėka.

Kariuomenės dalių bei įstaigų kariams ir samdomiems, paaukavusiems karių kapams tvarkyti žemiau surašytas sumas, komisija taria nuosirdų ačiū.

1. Alytaus aps. karo komendantūra .	16 lt. 50 ct.
2. Karo Kalėjimas	59 „ 40 cnt.
3. Int. centralinis maisto sandėlis .	20 „ — „
4. Kėdainių aps. karo komendantūra .	24 „ — „
5. Saulių Sąjunga	143 „ — „
6. Klaipėdos krasto karo komendantūra	14 „ — „
7. Telsių apskritys „ „	20 „ — „
8. Ukmergės „ „ „	9 „ — „
9. Raseinių „ „ „	11 „ — „
10. Vilkaviškio „ „ „	18 „ — „
11. Tauragės „ „ „	26 „ — „
12. Trakų komendantūra ir šiaip piliečiai	40 „ — „
13. Koncentracijos stovykla	59 „ — „
14. III karo apyg. štabas	21 „ — „
15. Karo policijos mokykla	95 „ — „

Viso . . . 575 lt. 90 cnt. „ „
Anksčiau gauta 148 lt. 20 cnt. „ „

Iš viso . . 724 lt. 10 cnt. „ „

Pulkininkas leitenantas *Burokas*,

Komisijos pirmininkas

Adm. pulkininkas leitenantas *Augūstauskas*,
Izdininkas

Kritika ir bibliografija

Mūsų Žinynas. 1927 m. XIII t. 37 Nr. liepos — rugpiūčio m. 1—112+49—64 psl. Mums — kareivių auklėtojams ir švietėjams labai įdomūs Vyt. Steponaičio: „Naujųjų išsilavinimas“ (1925—1926) ir „Kareivių bibliotekos 1926 m.“ straipsniai.

Šitame nr. kariai, nemoką kitų kalbų, ras daug įdomių ir naudingų vertimų iš kitų kariuomenių garsių rašytojų; ypač įdomus straipsnis gen Boucher „Didžiojo karo parengimo doktrinos“ vertimas. Kareiviams skaitytina B. Blavesčiūno „Kapitono Lindbergo oro kelionė Niu-Jorkas-Parizius“. Ne pro šalį būtų pasiskaityti apie kitų valstybių kariuomenes. *B.*

Pranešimas

2 pėst. D. L. K. A. pulko šventė. Šiais metais liepos mėn. 24 dieną, Kaune — Šančiuose, 2 pėst. D. L. K. Algirdo pulkas švenčia devintąją savo metinę šventę.

Iškilmų metu vyriausybė įteiks pulkui „Vyties Kryžiaus“ vėliavą, kuria pulkas apdovanotas už kautynes su Lietuvos priešais 1919—1920 met.

Į šventę kviečiu atsilankyti ir iškilmėse dalyvauti sekančius karius, tarnavusius pulke:

a) Vyties Kryžiaus ordino kavaliarius, pulko eilėse pasizymėjusius.

b) Dalyvius kautynių — savanorius 1919 — 1920 metų.

Atvykti prašau 23 dieną liepos mėn. 10 valand. Atvykus kreiptis į pulko dežurą. 24 dieną iškilmų pradžia 10 val. Šančių Igulės bažnyčioje.

2 pėst. D. L. K. A. pulko vadas.

PULKO ŠVENTĖ.

Šių metų liepos mėn. 17 d. 5 pėst. D. L. K. Kęstučio pulkas švenčia savo aštuonerių metų sukaktuves.

Visus buvusius pulko karininkus, karo gydytojus, karo kapelionus ir karo valdininkus prašau atsilankyti į pulko šventės iškilmes.

Pulko vadas.

Redakcijos atsakymai

A. Dudzinskui. Nedėsimė.

Arijų ainiui. „Ateiki“ mums netinka.

B. Barkauskui. „Varnai“ jau yra išverstas lietuvių kalbon. Jis buvo idėtas dar prieš didįjį karą „Šaltiny“. Nedėsimė.

Veterinoriui. Tuo reikalu užėjkite pasitarti į Užsienų Reikalų Ministeriją. Ten plačiau paaiškins.

Savanoriui. Savanorių ženklas jau dirbamas. Kada jį įteiks, nėra žinoma. Kad savanoriams vieton žemės duotų pinigais, nei redakcijai, nei Savanorių Sąjungai neteko girdėti.

Nauj. H. Lišauskui. Kreipkitis per savo dalies viršintiką, pristatydamas raštus, kad tikrai esi tarnavęs svetimoj kariuomenėj.

Eil. Lingiui ir J. Garsauskui. Norint pastoti policijos mokyklon, pirmučiausia reikia išstarnauti policijoj nemažiau 6 mėn.

V. p. J. Malinauskui. „Gumburio nelaimės“ gavome. Ačiū.

P. Plevokui. Gavome. Ačiū. Žiūrėsime.